

La corrupció

Mn. Joan Costa, consiliari

Només cal llegir la premsa a diari per escandalitzar-nos de la magnitud de la corrupció present a la nostra societat, tant a l'àmbit públic com el privat. Des de presidents de comunitats de veïns que falsifiquen factures per aprofitament propi i en detriment de la comunitat fins a polítics que han fet de la cosa pública camí d'enriquiment personal. La insistència en aparèixer aquestes notícies mostra l'extensió pública d'aquest fet. N'hi ha per tot arreu i a tot el món. Informes com l'Índex de Percepció de la Corrupció que cada any ofereixen l'organització *Transparency Internacional* són decebedors. Si posem atenció a la vida política de l'estat espanyol, n'hi ha tal quantitat, de fets corruptes, alguns ja condemnats, altres sota investigació, que fa escruixir. Recordem-ne del passat —casos Gal, KIO, cas dels fons reservats, Rumasa, Filesa, cas Cesid, Guerra, Casinos, Urralburu, Gran Tibidabo, Roldan, Naseiro, Gescartera, ...— i del present —cas Divar, Alcorcón, Millet, Nóos, Bárcenas, ... Només el 2009, als jutjats, hi havia oberts 1096 processos per abusos urbanístics. I això sense tenir en compte el que passa en l'àmbit empresarial i sindical. Si aquest és el pols de la salut de la nostra classe política i del món econòmic i sindical, és per posar-se a plorar. I cal canviar-ho! Ens hi va molt: el futur de la nostra societat. La corrupció té conseqüències nefastes per a les persones i la vida econòmica i política dels països: els serveis i béns públics són més cars i de menor qualitat —comenta Antoni Argandoña en l'article intítulat «Les empreses davant la corrupció»—, es redueix la credibilitat del sistema polític i de la democràcia, es perd la transparència necessària en tants processos econòmics i polítics, es perjudica la competència i, la qual cosa és més greu a llarg termini, s'engeguen processos d'aprenentatge social i moral pels quals els propis interessats, els afectats i, a la llarga, tota la societat, es veuen impulsats a practicar conductes immorals i il·legals.

La corrupció és l'abús de les funcions i recursos públics per a profit privat, o com una forma social d'intercanvi secret pel qual els qui ostenten el poder (polític o administratiu) obtenen una mena benefici del poder o de la influència que exerceixen en virtut de la seva posició o funcions. De corrupció, en tenim de tota mena, tanmateix amb una única finalitat, la d'aprofitar-se del que és dels altres en interès propi. Tràfic d'influències, obtenció de favors il·lícits a canvi de diners o d'altres favors, suborns, extorsions, comissions dubtoses, falsejament de comptes, blanqueig de diner negre, ... Ben sovint apareixen personatges que pensen que el que és de tots és seu i en fan un ús immoral a més d'il·legal i, si a més afegim la corrupció judicial, pensen que no acabaran agafant-los, o si ho fan, sortiran tot seguit, sense necessitat de retornar allò que s'han apropiat. Aquest mal exemple és contagiós. Si ho fan els altres, perquè no jo! —se sent a dir. Tothom se n'aprofita! Si no ho faig jo ho farà un altre, així que posats a fer, ja me n'aprofito jo! —es justifiquen d'altres.

Per què és tan negativa, la corrupció? Perquè significa una manca de lleialtat amb les institucions, administracions o empreses en les que hom treballa, i amb la societat que se'n sent repercutida negativament; perquè hom és injust amb el qui paga, amb els competidors, i els proveïdors; i per la manca de solidaritat amb terceres persones. I aquestes raons, per la dinàmica deseducativa que comporta, generen una espiral creixent a pitjor. Tots perden,

socialment parlant, menys el corrupte, qui surt perdent moralment i humanament, ja que, com deia Sòcrates, «és pitjor patir una injustícia que cometre-la», perquè qui la comet esdevé injust. Qui realitza un acte de corrupció ell mateix es fa corrupte, immoral i es deshumanitza.

Quines són les causes de fons? Què ha portat a la corrupció? Les raons i les causes són moltes: la manca de fraternitat –no estimem els altres de debò—; el relativisme moral que postula que no hi ha bé ni mal i cadascú la seva moral –diuen—, i s’acaba imposant el cinisme impune; les legislacions permissives; sistemes legals que tendeixen a estimular comportaments immorals; la crisi d’autoritat, que fa que quan no mana qui ha de manar o no mana com ha de manar acaba imposant-se el més tirà, el més poca-vergonya, el més pervers i malvat. La manca de límits morals duu a consciències sense criteri, on el profit personal esdevé el propi criteri, i d’ací a la corrupció hom s’hi troba de seguida.

Tot plegat fa que el camí, el més important, a més de mesures que dificultin socialment i legalment la corrupció, passa per l’enfortiment moral de tots els membres de la societat. Ens adonem que en eradicar la corrupció guanyem tots en eficiència, llibertat, justícia, solidaritat i democràcia.